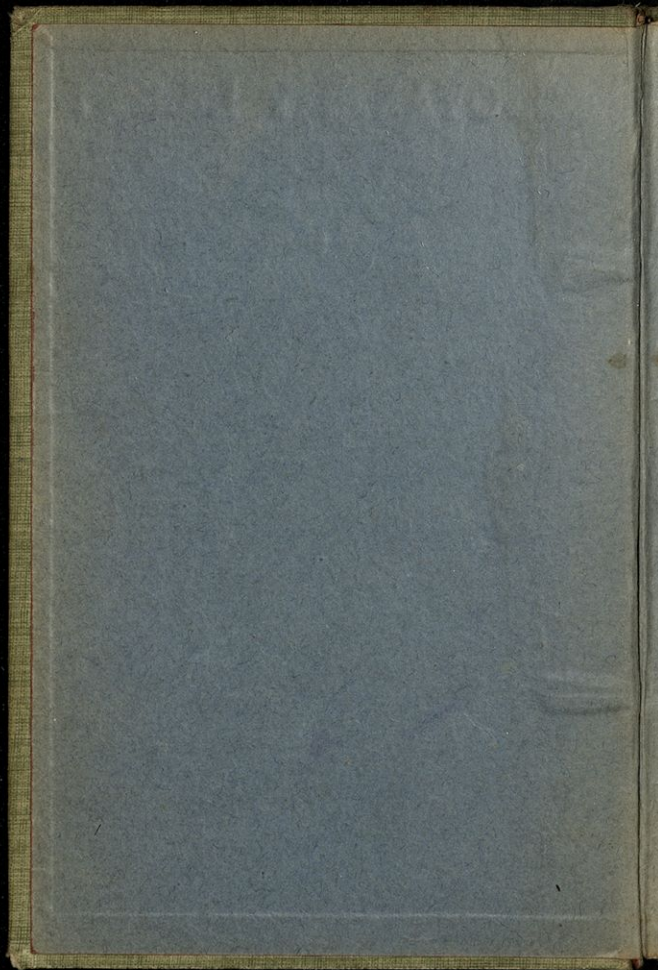

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

109232

V. LILIPUT

B ✓

56

Potovanje v Lilibut.

Čudé se zapazijo Lilibutanci, da Guliver vleče vse
sovražno brodovje za sabo.

114 b - c

Swift Jonathan

Potovanje v Liliput.

Čudovita zgodba.

B

56

Poslovenil Vinko Bregar.

V Ljubljani 1894.

Založil JANEZ GIONTINI.

109232

109232

DFZ 335/1951

Prvo poglavje.

Ladjolom.

V angleški grofovini Notingem je živel proti koncu sedemnajstega stoletja seljak po imenu Guliver. Med vsemi njegovimi otroci je bil tretji sin najbolj prebrisane glave in najbistrejšega uma. Mikalo ga je že za mladih nog po daljnih krajih in čudnih dogodbah. Ker je bil oče primoran zaradi revšine, da spravi vsakega svojih otrok čim prej k svojemu kruhu, dal je tudi Samuela že zgodaj v London k ranocelniku Besu za učenca. Moral se je učiti, kako se delajo zdravilne kroglice, delal je obliže ter ostro odrodja. Čilemu Samuelu v

ugajalo, pa pomislil je, da lahko pozneje kot zdravnik na kaki ladji lahko še prejadra široki svet, če bo se naučil kaj pravega. Da bi se v zdravilstvu še bolj izuril, obiskoval je nekaj časa tudi visoko šolo, kjer se je učil jako marljivo.]

Vrnil se je z lepimi spričali, in oče mu je svetoval, naj si najprej poišče kake službe v Londonu.

Preseli se toraj v glavno mesto angležko, kjer izvršuje svoj poklic z veliko natančnostjo in spretnostjo. Črez leto dni pa mu ni dalo več ostati tamo, ampak gnalo ga je siloma med širni svet. Stopil je toraj v službo kot ranocelnik na ladji „Lastavici“, ki je jadrala pod kapitanom Parneljem v Smirno.

Črez nekaj časa se vrne v domovino nazaj in potoma v svoj rojstni kraj obiše tudi nekdanjega svojega učitelja. Pri njem se je seznanil tudi s Polonico Burton, hčerjo nekega čevlarja. Ravno je pripovedoval z ognjevitimi besedami o prekrasnih južnih deželah s svetlo modrim jasnim nebu in cvetočih vrtnic, ko je prišlo na svetlo dekle obiskat. Čuliver jo pozdravi

krotko, in pripoveduje do konca o svojem lepem potovanju. Polonica je poslušala vsa zamaknena mladenča, ki je znal pripovedovati tako lepo.

„To-le dekle bilo bi za tebe, Samuel,“ reče mu Bes, ko odide Polonica kmalu potem domu. „Ona bo izvrstna gospodinja, ker je varčna, zvesta in prijazna. Veš kaj, sin moj! Poskusi še enkrat svojo srečo v Londonu. Pusti potovanje, vzemi to dekle za nevesto in postani pošten mestjan. Imela bo osemsto dolarjev premoženja in ti bo po pravici pomogla na noge, saj ni zastonj čevlarjeva hči!

Samuel je resno pritrjeval starcu, posebno tudi, ker mu je Polonica jako ugajala.

„Le mirno odpotuj k svojim starišem,“ dostavi dobrovoljni Bes, „in zaupaj meni, „jaz bom že sam vredil vse reči!“

Mladi ranocelnik se poslovil nadepoln ter otide. Ko pride čez nekaj dni pismo od Besa, da je gospodična Polonica pripravljena vzeti doktorja za moža, bilo je doma

vse veselo in spraznili so več čaš najbolj-
šega vina.

Črez nekaj mesecev že je bil Samuel kot mladooženjen mož in dober ranocelnik v Londonu. Tudi mlada soproga se je skazala, kakor je bil stari Bes prerokoval, kot izvrstna, ljubeznjiva gospodinja, a v drugem oziru začelo je iti rakovo pot. Imenovanih osemsto dolarjev dedšine skopnelo je že pri nakupovanju pohištva, in sprevidela sta, da si v Londonu primeroma le premalo ljudi polomi noge in roke, kajti mlademu ranocelniku je primanjkovalo opravila.

„Ljuba Polonica,“ reče ji nekega večera, „začeti mi je kaj družega, ako nočeva lakote trpeti. Potoval bom zopet po morju, vzel bom nekaj plače naprej, katero zapustim tebi, da ti ne bo pomanjkanja trpeti; ko se pa vrnem, prinesem — če mi bo sreča mila — toliko denarja seboj, da lahko živiva dve leti, če še le količkaj zraven prislužim.“

Mlada žena s prva ni hotela prav nič slišati ob odhodu, slednjič pa se je udala, in Samuel Guliver je nastopil službo kot

ranocelnik na ladji-trijarbolniku „Antilopi“, katera se je pripravljala pod kapiténom Fričerjem na odhod v tistokrat še malo poznano južno morje.

Britka je bila ločitev, a morala sta se upogniti neizprosni osodi; slednjič sta celó zaupno gledala v bodočnost.

Dolgo je še stala mlada žena na jezu pri pristanu, dolgo je še mahala z robcem v pozdrav za odjadrajočo ladjo, — na kateri je stal zadi pri krmilu Samuel Guliver, ki je tudi na vso moč mahal s klobukom. Slednjič je narasla daljava, osebe so postajale majhne in manjše ter so končno popolnoma spremenile. Mlada žena se je vrnila v mesto nazaj, Samuel pa se je peljal proti Atlantskemu oceanu.

Potovanje do otoka Java je bilo prav srečno. Antilopa je delala svojemu imenu vso čast, ker rezala je pod ugodnim vetrom s tako hitrostjo morske valove, da so dosegli Batavijo, glavno mesto imenovanega vzhodno-indijskega otoka v manj ko treh mesecih. Ondu so premenili vozivo in obrnili jaderalkin tek proti južnemu morju.

Bilo je dné 5. novembra 1699. leta, ko je zakričal opazovalec na jamboru: „Zemlja na jugu!“

Pravi vrisk nastane na ladji. Vse hiti navzgor, da si ogleda naznanjeno zemljo. Kapitén Fričer je preiskoval zemljevid, pa ondu, kjer so se nahajali, ni bil popisán noben otok.

„Našli smo novi otok!“ obrne se do Samuela Guliverja, ki mu je stal najbliže.

„Kdaj ga dosežemo?“ praša ranocelnik.

„Z božjo pomočjo že jutri,“ odvrne kapiten, „če nam le ona vražja meglica na južnem obzorju ne izvali nesreče.“

Guliver zapazi na opisanem torišču temno meglico, ki pa je vidno naraščala, in tudi njega se polasti kapitenova skrb. Dobro je vedel, da se v južnem podnebjú velikokrat pričnejo najhuje viharji z majhno, neznatno progico na nebu, in zares črez kako uro že so se takó pomnožili napovedovalci nevihtini, da nobeden ni več mislil na suho zemljo, ampak vsi so pričakovali prestrašeni, kar je imelo priti. V kratkem se je zavleklo vse širno nebo.

Kapiten in mornarji pa med tem niso lenobe pasli; povezali so jadra, razpeli vrvi po celi ladiji, da so se lahko ob nevihti popotniki in drugi za nje držali, ter privezali vse premakljive reči na krovu.

Tuleče žvižganje zaslišijo od južne strani, ki se bliža bolj in bolj ter vedno huje doneče razširja strah in grozo. Morje začne kipeti, stokati in šumeti v svojem neizmerenem počivališču, in dolgi valovi z belimi penami na vrhu so šumeli čez površje.

„Držite se!“ zasliši se gromoviti glas kapitenov, in skoraj ob jednom buši strašanski veter ob trepetajočo ladjo. Visoki jambori so se upognili liki šibe in ladijin gobec je potonil globoko v divje valovje, katero je tiral veter seboj. Jaderniki so pokali in na ladji je zaškripala sleharna deska. Vse reči, ki niso bile pribite ali privezane, zdrsnile so črez krov v morje; celo dva mornarja, ki se nista mogla hitro zgrabiti, šinila sta z groznim valom v gromeče morje.

Sedaj se je pokazalo, kako izvrstno je bila iztesana „Antilopa“; jednako raci se je popela iz valovja navzgor, stresla se kakor

pes, če ga vržeš v vodo, ter zopet obdržala ravnotežje. Od zdaj za naprej je ponosno puščala zlivati se valove proti sebi, nič ji niso opravili, če so tudi z neznansko močjo pridrvili se; brez ovire je nadaljevala svojo pot.

V tem se je zmračilo popolnoma; veter je tulil neprenehoma dalje; pokal je tako strahovito z jaderniki in valovje je šumelo in hreščalo takó, da so ubogi mornarji mislili na zadnjo svojo uro.

„Izgubljeni smo,“ zavpije Fričer našemu, blizo sebe stoječemu ranocelniku.

„Zakaj?“ praša ta nazaj.

„Ker se bližamo morskemu slapovju ob pečinah, ne slišite-li njegovega tulečega hrušča?“ odvrne kapitén.

Samuel Guliver je poznal taki šum. Sklenil je roke k zadnji molitvi ter povzdignil oči proti nebu.

Zdajci zahrešči strahovito; jambori se polomijo, ko slamne bilke, krov se razpoči kot jajce, in v trenutku je izginila Antilopa.

Guliverja pograbi in odnese kot hiša visok val; že misli, da stoji na pragu več-

nosti, kar ga dohiti drugi, še močnejši val ter ga telebi s tako močjo proti suhemu, da se mu zazdi, kakor bi ne imel nobenega celega uda več. Voda se odcedi in on ostane nepremakljiv in onemogel na pesku tujega primorja. Čez kake pol ure se prebudi iz omedlevice, jame gibati z rokami in nogami ter spozna, da si jih ni bil polomil. Sedaj splazi popolnoma na suho, prepriča se, da ga ondu valovje še divjajočega morja ne more doseči, vleže se v travo, da bi prespal hude strahе in nevarnosti pretekle noči. Vihar mu je sicer tulil strašno ponočnico, kar pa ni zadrževalo, da ga ne bi objel mirni spanec, tolažitelj človeštva. Sanjalo se mu je o svoji ubogi ženici v dalnem Angležkem, ki je sedaj zastonj čakala na njegovo vrnitev.

Drugo poglavje.

U j e t.

Solnce je stalo družega dne že visoko proti zapadu in obsevalo še zmiraj razburjeno morje, ki se je počasi začelo gladiti, ko se je zbudil Samuel Guliver. Hoče ustati, toda groza, ni mogel! Čutil je, da ga drži na vseh koncih zemlja k sebi. Celo posamezni lasje so bili kot pribiti. Na stotine niti je bilo čezenj kot mreža pripetih, ki so mu ovirali sleharni gibljaj. Še premišljuje o čudnem svojem položaju, ki mu je bil popolnoma nerazumljiv, ko čuti, da se giblje nekaj živega od nog sem proti glavi. Pride mu do

trebuha in se previdno splazi črez bok na prsi. Guliver obrne oči navzdol, da bi spoznal, kaj nek more biti, kar se mu deloma tudi posreči. Kar pa je ugledal, osupnilo ga je strašenski. Majhno človeče, s čevlji in ostrogami, v roki lok in pušice ter meč na strani postavilo se je na telovnikov gumb in se srčno oziralo na vse strani. Imenovano bitje je bilo kakega pol čevlja visoko, prelepe rasti in lepo vojaški ga je bilo videti. Črne brke so mu stale na levo in desno zasukane prav po vojaški navadi in od časa do časa zasuknil si je konce med prsti ter se ozrl okrog, kakor bi hotel reči: „Kdo je tak junak, kakor sem jaz!“

Predno še mine Guliverja prva osupnenost, čuti že znova nekaj živega pri svojih nogah. Nastalo je cepetanje brez primere! In glej! Kacih petdeset osebic prikoraka od njegovih nog proti vodniku sem, vsi dobro oroženi, nekateri z tulci in loki, drugi s sulicami in helebardami. Ubogemu zdravniku je bilo odveč cepetanja in plazenja, posebno, ko so se majhni vojaki začeli razvrščavati na njegovih prsih. Potegne

toraj globoko sape ter zakašlja tako strašno, kolikor le more.

Huj, kako so se razpršili majhni junaki. Planili so drug čez drugega po velikanovih stranéh navzdol, da bi čim prej dosegli zemljo. Nekateri so si zlomili vrate, kakor je zvedel Guliver pozneje, drugi roke in noge, in od daleč je nastal čuden šum in hrum, katerega si Guliver ni mogel raztolmačiti, ker ni mogel ganiti z glavo.

Jetnik si je sicer prizadeval, da se oprosti in pretrga vezi; klici strahu so doneli okrog, pa se zopet polegli, ker trudil se je zastonj; dà, končno so splazili v novo nekateri predrzneži na njega nazaj, jeden je zlezal celo na višje stališče tik njegove glave, da mu je mogel pregledati celo lice. Kako se je začudil majhni možic videti divje obračajoče se oči jetnikove, ko ga je dosegla tudi njegova sapa ter mu odnesla klobuk raz glavo, ker Guliver je bil že od truda ves ohropel. Prestrašen in začuden ob jednem vzdigne roke kvišku ter tako naznani svojim bratom, da vidi čudovite reči.

Črez nekaj časa osrči se majhni zopet zacepeta jezno z nogo in zakliče: „Hekinak degul!“

„Hekinak degul! Hekinak degul!“ zglasi se h kratu od vseh strani na tisoče grl.

Ta krik je bil Guliverju nestrpen.

Stresel je z vso močjo kole, na katere so bili njegovi lasje pripeti, in glej, nekaj se jih je izpulilo iz zemlje, tako, da je vsaj mogel malo obrniti glavo na stran. Zagleda na tisoče majhnih osebic krog sebe, ki nobena ni bila višja od pol čevlja. Opazivši, da se je rešil spon, jamejo vsi strahu kričati; majhni junak pa, ki se je predrznil priti mu do lica, padel je na zemljo in plantal proti množici, ki ga je sprejela z glasnimi vskliki začudenja.

Guliver se trudi še naprej, da se osvobodi spon. Pa vsemu njegovemu silnemu in zastonjskemu kretanju se je zaničevalno posmehovalo majhno ljudstvo. Zadnjič zasliši jetnik poseben šum, obrne glavo in vidi, da jih prihaja po cele polke, ki ga obkolijo v lepem redu.

Nakrat zakriči tenek, čist glasek : „Tolgo ponak!“ in Guliver čuti ob enem na rokah skelečo bol. Cela četa mu je bila sprožila pušice v te dele telesa, s katerimi je največ gibal, da se oprostí. Pušice niso bile večje od šivanke, a prodrle so mu kožo.

Vsakokrat, ko se je zganil, sprožili so mu drzni vojaki celo meglo pušic, dà, slednjič so se celo predrznili priti prav blizo, da bi ga zbadali sè sulicami.

Na srečo je imel Guliver irhaste hlače, in majhni vojaki so se trudili zastonj, da bi je predrli.

Z močnim mikanjem si je jetnik levo roko oprostil, in to je držal sedaj v bran proti vršočim pušicam črez svoje lice, sicer pa je ostal popolnoma miren.

Tolika voljnost in potrpežljivost omeči majhno ljudstvo. Neha napadati in obstreljevati ga, in zdelo se je, kakor da se posvetujejo, kaj storiti.

Nakrat zasliši še vedno mirno ležeči Guliver, da se prevažajo voziči. Zopet drugi šum se mu dozdeva jednak onemu žaganja in tesanja, slednjič zapazi, da zbijajo tik nje-

gove glave oder. Do krova so vodile lestvice. Ko je bilo vse gotovo, zlazi odlično opravljen gospodič gori. Imel je v roki pismo in vsa njegova noša in vedenje kazalo je, da mora biti imenitna glava. Prikloni se jetniku, razpečati pismo in začne dolg in odločen govor.

Čeprav Guliver ne razume nobene besedice, zdi se mu vendar po naglašanju in znamenjih z rokami, da mu žuga s sovražnim in s hudim povračilom, če bi se obnašal nepokorno ali surovo, nasproti pa mu obeta svobodo in dobro postrežbo, če se skaže poslušnega in ponižnega.

Na govornikov klic: „Langro dehul san!“ odvežejo jetniku več vrvi kot nit debelih, tako, da je mogel gibati z desnico.

Guliver porabi to priliko in pokaže „Hurgu“, kakor se je imenoval govornik večkrat sam, na usta in želodec, da je gladen.

Grofič ga takoj razume in zapove, da se pripeljajo jedila. Prišlo je v kratkem na stotine majhnih ljudi, da krmijo orjaškega velikana.

Nekateri so prinesli kuhane svinjske gnati, drugi velike pečenke, ki pa v očeh Guliverjevih niso bile večje od vrabčevih perutnic; drugi so prinašali hlebe kruha, nič večjih, kakor srednja svinčenka — s kratka, vsi so hiteli, da skažejo tujcu svojo dobrohotnost.

Prislonili so na njega več lestvic, po katerih so mu prinašali jed ter si začudeni priklicavali, da kaj jednacega ne živi več na celem svetu, da namreč tujec po tri hlebe kruha nakrat požre in da mu tudi štiri do pet gnjati ni preveč.

Krmljenje je trpelo blizo pol ure, ko Guliver pokaže, da ga zdaj tudi žeja.

V kratkem se pripelje veliki voz z dvema velikima sodoma. Na stotine človečkov ju zvali in z vleče z vrvmi na Guliverja, potem ju odmašé, tako da mu voda teče v usta. Še le, ko sprazni oba lagviča, čuti naš ranocelnik, da si je potolažil žejo.

Ko pa potem prazno posodo, kakor nalašč razposajen, zaluči visoko v zrak, da je padla v zraku vrteča se na tla ter se

razdrobila, zaženejo vsi viharno vriskanje po vseh stranéh.

„Hekinak degul! Hekinak degul!“
glasilo se je iz tisoč majhnih grl, in pač nad deset minut je vršelo hrupno veselje med množico.

Tretje poglavje.

Pot v glavno mesto.

Hipoma se poleže razburjenost ljudstva, nastane čudna tihota, in iz zbrane množice prikorači imeniten gospodič, kateremu se vsi spoštljivo ognejo. Kakor je zvedel Guliver pozneje, bil je kraljev poslanec, iz stolnega mesta, oddaljenega kake tri milje.

Njegovo Veličastvo je slišalo o čudnem orjaku, ki ga je telebilo morje na njegovo zemljo, in bilo je torej radovedno, kako in kaj je ž njim, zato je dalo odposlati svojega dvornika, naj poizveduje o tujčevi naravi.

Brez strahu je zlazil majhni junak na velikanovo truplo, postavil se mu na prsi,

razgrnil zvitek pisem, na katerih je visel pečat v znamenje, da prihaja poslanec v kraljevem imeni. Ko je pokazal to potrdilo jetniku, začel je na dolgo in široko govoriti.

Guliver se je čudil, s kako odločnostjo in spretnostjo je izvršil majhni svojo nalogo, kakor tudi, kako dostojno in olikano se je obnašal.

V tem ko je poslanec Njegovega veličastva govoril, vladala je krog in krog največja tihota, tako da se je slišal na široko dvornikov govor.

Kakor je zvedel Guliver, govoril je proti koncu o želji svojega kralja, ki je hotel dati jetnika pripeljati v glavno mesto, da bi si ga ondu v miru mogel ogledati; kajti bilo bi za čast mogočnega vladarja nedostojno, da bi pred vsem zbranim ljudstvom radovedno kakor ono samo, ogledaval in otipaval velikana.

Ko dvornik umolkne, dopové mu Guliver z znamenji, naj ga dá rešiti nestrpnih spon. Minister ga razume takoj, a odkima mu zanikavno. Sedaj pokaže jetnik na

svoje krvave roke, in zapazi takoj usmiljen Hargov pogled.

Ta zakliče svojemu spremstvu neke besede, in hitro prihite z majhnimi posodicami in škatljami ter namažejo ranjene jetnikove ude z oljem in dišečim mazilom.

Guliver čuti že prvi hip, da mu zginja skeleča boleost, polasti se ga dobrodejna ugodnost in v kratkem zaspi prav trdno.

Na kraljevo povelje nastopi sedaj nad petsto tesarjev s svojim orodjem in kakih petnajsto konjičev, po štiri palce visokih, privleče na dvojnem vozu leseni zaboj, ki je meril sedem čevljev dolgosti in štiri širokosti. Bil je zbit liki rakev, a bil je le jeden čevelj visok.

Z umetnimi vzdigali dvignejo zaboj raz vozove ter ga položé tik spečega Guliverja.

Sedaj pa se še le prične glavni opravek. Morali so dvigniti velikana v zaboj in tega na dvojni voz, kar za ljudi le pol čevlja velike, ni bilo kar si bodi. Pa možici na otoku so bili kar spretni in strokovni strojedelci. Na lesene odre pripnejo valjarje, čez katere napeljejo kot nit debele vrvi ter ž

njimi privežejo na koncih truplo velikanovo. Na stotine vrvi je držalo v kratkem velikana, in na znamenje glavnega inženirja potegne za-nje nad devetsto najmočnejših mož.

Strojedelci so preračunili vse prav na tanko, ker Guliverjevo telo se je dvignilo počasi od zemlje, viselo je za trenutek nad zabojem, v kateri so ga previdno spustili.

Vse to so ranocelniku dopovedali pozneje, ko se je priučil liliputanskemu jeziku; za omenjenega težavnega podjetja pa je ostal popolnoma nezaveden vsled omamljivega zdravila, ki so mu ga bili pomešali v vodo.

Ko je bil tudi zaboj srečno dvignen na vozova, potegnili je petnajststo konj. Hej, kako je pokalo v kolesih, kako so se pačili zali konjiči, kakó so pokali biči in upili vozniki svoj: Hî, hî!

Počasi se je pomikal sprevod naprej, vsake četrte ure so morali upreči čile konje, in naposled jih je zasačila noč, ko še glavnega mesta niti od daleč videli niso. Vojaški poveljnik je dal ustaviti in je ukazal, da ostane štiritisoč mož za velikanovo stražo. Polovica

je imela držati goreče baklje kvišku, druga polovica pa je imela proti velikanu obrniti orožje, da bi ne mogel pobegniti. Guliver pa je spal vso božjo noč; prebudil se je še le drugega jutra, ko je sprevod šel naprej.

Stolno mesto dosežejo še pred poldnem; pričakovala jih je ogromna množica ljudi. Le z veliko težavo in muko se pripeljejo skozi mestna vrata notri, pa tudi v mestu ni bilo lahko po ozkih ulicah voziti naprej.

K sreči je bilo mesto zidano v podobi zvezde, tako da se ni bilo treba nobenega vogla ogibati.

Sredi lepe in vsled palač bogate stolice je stal star, velik tempelj, največji v celi kraljevini.

Že več let ga niso rabili, ker se je baje v njem dogodil strašanski umor, kateri ga je oskrunil. Imenovano božjo hišo je namenil kralj tujcu za stanovanje.

Ne brez težave so dvignili Guliverja z vozov in ga zvlekli skozi štiri čevlje visoka in dva čevlja široka vrata notri v tempelj.

Tukaj ga pričakuje nekaj stotin kovačev z železnimi lanci (verigami), s katerimi mu prevežejo roke in noge in konce prikujejo na tla.

Ko ga tako spravijo v varnost, odvežejo vse vrvi, in Guliver se lahko zravna po konci. Kako se pa zavzame majhno ljudstvo, ko vidi tujca v njegovi celi velikosti, ko zapazijo, da mu je celo največje poslopje v celi kraljevini premajhno. Morali so tempelj razkriti, če niso hoteli, da bi Guliver z glavo ne zadel ob strop, ali da bi celó ne porušil celega poslopja.

Jetnik je poskusil najprej, da si ogleda vso okolico, kje da nek je. Videl je neštetilne palačice pod seboj ter zapazil, da so bila vsa okna natlačena ljudstva. Sicer so pa bili trgi, ulice in ostale naprave kakor v kakem drugem evropskem mestu, samo s to razliko, da je bilo v prestolnem liliputanskem mestu vse čedneje, okusneje in po postavah lepote stvorjeno.

Zadi za mestnimi zidovi je ugledal Guliver dobro obdelano okolico. Krasne njive so mejile na bujne travnike in zelene goz-

diče. Pa najvišja drevesa cenil je le kakih sedem čevljev visoka. Ko je bil še zamaknen v krasno okolico ter je premišljeval svoj čuden položaj, premikal se je ličen spreved ljudi od kraljevega gradú sèm.

Bil je deželni gospodar s svojo soprogo in hčerkami; imel je še drugo mnogobrojno in sijajno spremstvo. Knez je bil za dobro glavo višji mimo vseh drugih, nosil je zlato čelado s pahljajočo pernico na njej. Njegova obleka je bila priprosta in brez nakita, tako tudi njegove soproge, ki pa se je odlikovala po veliki lepoti in prikupljivem vedenju. Imela je zlat z demanti okrašen šapelj v temnih svojih laseh, kateri so v dveh kitah segali skoraj do zemlje.

Kdo more popisati začudenje celega dvorjanstva, ko zagledajo velikana v tempelju. Vskliki začudenja, blede obrazi, strah in trepet ter omedlevice dvornih gospic, označili so dovoljno, kako je velikan Guliver dirnol svoje obiskovalce. Kralj sam ostane resnega in mirnega lica. Dopustil je celo tujcu, da ga je vzel v roko ter ga dvignil, toda hitro je izdrl meč, da bi se proti mo-

goči krutosti mogel braniti, kraljica pa je zavpila strahu, ker mislila je, da bo se njenemu preljubemu možu kaj hudega pripetilo.

Čez nekaj časa je Guliver postavil kralja zopet previdno na zemljo; kralja je tolika uljudnost in dobrosrčnost tako ganila, da je zapovedal takoj pripeljati deset vozov najboljših jedil za velikana, naročil je tudi najboljšega vina; zapovedal je tudi stražam, naj branijo velikana pred napadi in draženjem mestnih pobalinov.

Bil je pa za to tudi že skrajni čas, ker jedva so dvorniki ostavili tempelj, že je primrgolelo ljudstva, katero je začelo Guliverja dražiti, zapazivši, da se ne more gibati.

Nekaj jih je lučalo kamenje, drugi so streljali pušice proti njemu, in zopet drugi so ga že hoteli z sulicami in noži napasti, ko mu straža priskoči ter kakih šest dražljivcev vjame in je izroči velikanu.

Ta je prime v roko in je vzdigne proti ustom ter zazija, kakor bi je hotel žive požreti. Hu, kako so cepetali majhni hudodelniki strahu, kako so vrešali in prosili milosti.

Črez nekaj časa, ko so že zadosti strahu in groze pretrpeli, postavi je Guliver zopet na tla in se smeje na ves glas, posebno ko vidi, kako hitro so se izgubili. Tolika dobrohotnost in plemenitost silnega velikana napolni ves majhni narod s hvaležnostjo proti Guliverju; odslej ga ni hodil nihče več dražiti, da, še celo skrbeli so zanj — postavili in zvezali so namreč spretno kakih stopetdeset postelj skupaj v jedno ležišče takó, da mu ni več trebalo ležati na mrzlem, trdem kamenju.

Četrto poglavje.

Posvetovanje liliputanskih ministrov.

Črez nekaj časa skliče kralj vse svoje odličnjake in uradnike, da bi v družbi teh svetovalcev svoje krone preudaril, kaj mu je glede jetnika storiti, kako mu je čuvati splošno blagostanje svoje dežele. Vladar sedi zamišljen na prestolu, prevlečenim z rudečim žametom, s krono na glavi, krog njega pa so se posedli velikaši in Hurgi liliputanski tiho šepetaje o čudni prigodbi.

Nakrat zamahne kralj z roko in takoj nastane splošna tihota.

„Vi vsi veste, knezi moji,“ ogovori jih, „da je zašel v mojo deželo možak, katerega

velikost preseza vse, kar se je jednacega pisalo v pravljicah o velikanih in strašilih.

Ta orjak, Hekinak degul po imenu, je na srečo takega srca, da ga ne morem imenovati hudomušnega, marveč dobrosrčnega.

Da vam dokažem, dragi moji, plemenitost velikana Hekinaka, dal sem poklicati tudi generala, ki je bil na straži, on naj poroča ob vedenju orjakovem.

Častnik opiše sedaj ganljivo dobrosrčnost velikanovo; naznani, kako smešno jo je zaigral svojim dražljivcem, a ne zabi tudi opomniti, koliko gromado jedi je použil.

Zadnja opomba je ne malo vznemirila grofiča zakladnega ministra. Omenjenec toraj hitro prosi za besedo in opiše v dolgem, jasnem govoru, v katerem natančno dokazuje s številkami, da državna blagajnica pri takem požeruhu ne more dolgo več ostati polna ter da mora obiskati lakota celo deželo.

„Že dobro,“ dé kralj, „toda, če pomislimo, da je letošnja žetev bila bogata in da so vse naše založnice polne žita, pač ne bo treba tolike skrbi. Kakor vidim, želi pa tudi

govoriti naš vojni minister; naj toraj tudi on naznani svoje misli.“

Tako imenovani, trdna, vojaška osebnica, vzdigne se in dokaže v daljšem govoru, da je sposoben braniti državo, in to tudi proti Hekinaku. Naznani, da je že zapovedal pehoti in konjici, naj se vežbajo blizu velikana, tako, da se vsa vojska navadi na orjaka, da se toraj v tem oziru ni treba bati, tudi da je zgotovil že celi vojni načrt proti imenovanemu, če bi mu kdaj prišlo na misel, odpovedati se podložnosti.

Glasna pohvala zadoni govorniku za njegovo brigo, in sedaj predloži drug Hurgo, naj bi se ne pečali toliko z velikanom ter naj bi ga obsodili na smrt že glede varčnosti in javnega miru.

Temu se je protivil minister zdravstvene policije z veliko odločnostjo, rekoč: „Če pade Hekinak, kdo naj ga zagrebe? Vsi delavci našega kraljestva bi ne mogli v teku jednega meseca izgrebsti takega prepada, ki bi bil sposoben za grob velikanu, ki je pač največji med vsemi ljudmi na celem svetu. Ta jama bi morala biti vsaj četrť ure glo-

boka, če hočemo, da segnije truplo v redu in brez škode za zdravje nas drugih. Še predno bi bila jama gotova, okužilo bi gnjilo truplo s svojim duhom zrak cele kraljevine in bi povzročilo boleznim med ljudmi in živino. Ne, jaz se upiram vsled svoje službe umoritvi tega tujca!“

Kralj se nasmehne radi vročega govora svojega ministra za splošno blagostanje, potem pa spregovori:

„Hvala vam, ljubi prijatelj, da izvršujete svojo službo tako vestno. Tudi jaz se izrekam proti tujčevi smrti, že zato, da ne oskrunim gostoljubnosti naše dežele in tudi, ker se je orjak dosedaj vedno dobrodušno in uljudno vedel.“

Ko kralj umolkne, javi se drugi k besedi: Bil je nek Hurgo, ošaben in ohol grofič.

„Slavna gospôda!“ ogovori jih. „Dovolite mi, da Vam navedem nekoliko potez velikanove neotesanosti, katere bodo dokazale, kako prostaško je olikan. Moj brat, ki je poročnik v telesni straži kraljevi, bil je v službi ter je zlazil na velikana opazovaje, če se ne godi kaj posebnega. Ko

preiskuje po velikanu, pride tudi do velikanskih nosnic. Pogleda noter, in ker misli, da je znabiti kdo notri skrit, zbode z mečem noter. Kaj stori sedaj strašilo? Zaso-piha tako močno, da je mojega brata v velikem krogu vrglo na zemljo, zlomil si je desno nogo in morali so ga v nosilnici spraviti domu. Jeli to vedenje proti kakemu Hurgu, proti častniku telesne straže, kateri je še povrh v službi?“

Govorilo se je še mnogo proti in za tujca, končno pa se pri glasovanju skaže, da naj se s Hekinakom poskusi, in še le, če bi zahtevala to splošna lakota, naj se obsodi na smrt. Za sedaj so sklenili, da morajo vse vasi celega kraljestva odrajtovati živež za velikana. Vsako selo je moralo na teden izročiti pet volov, šest koz in veliko kruha in vina.

Velikanu so še odločili šesto hlapcev in nebrojne rokodelce, ki so imeli skrbeti za njegovo opravo. Kralj sam pa je imenoval šest profesorjev svojega vseučilišča za učitelje, ki so imeli Hekinaka podučevati v deželnem jeziku in slovstvu ter ga sezna-

niti s šegami in občevanjem liliputanskim. Ko so bili vsi navedeni sklepi končani, razpusti kralj svoje velikaše in se odpoti, da z nova obišče velikana.

Ko vstopi kralj v jetnikovo stanovanje, prinese mu stražni častnik zapisnik vseh reči, katere so bili našli pri Guliverju.

Kralj skrbno pregleda vse stvari, dá si še jedenkrat prečitati zapisnik. Polkovnik, ker to častno stopnjo je imel stražni glavar, mu čita nastopno :

„Pri preiskovanju velikana smo našli v njegovem desnem žepu v suknji veliko, štirioglato platno, s katerim bi se lahko pogrnila cela soba, menda njegovo ruto, zraven pa tudi veliko srebrno skrinjo s pregibljivim pokrovom. Ko skrinjo s silo odpremo, najdemo notri rujavi prah. Dva izmed nas zlazita v njo ter pregrebeta imenovani prah, ki pa je imel sila močen duh, da smo morali vsi kihati, onadva pa smo izvlekli omedlela ven. Velikan si je deval tisto zemljo v nos. Zapahnili smo pokrov in ko smo se oddahnili, nadaljevali smo preiskavo.

V levem telovnikovem žepu smo našli velike okrogle plošče iz srebra s čudnimi podobami. Izvlekli smo je le s težavo; jednemu delavcu je padla taka plošča na nogo ter mu jo je ranila takó, da smo ga morali odvesti v bolnico.

Splazili smo k levemu telovnikovemu žepu, kjer smo našli čudovit stroj, ki je bil sličen polni luni.

V krogu so bile pisane številke, nad katerimi sta se obračala dva jeklena droga, jeden daljši mimo drugega; notri v stroju pa je šumelo in kovalo na čuden način. Zapustili smo precej sumen kraj, boječ se, da ne pride ven ona žival, ki je ropotala notri v stroju. Zapazili smo pozneje, da je bil stroj pripet z mogočno srebrno verigo za telovnik, in bili smo še bolj prepričani, kako mora biti hudobna v stroju živeča zver.

V desnem sukkninem žepu smo našli veliko železno cev, daljšo od največjega moža; bila je prikovana na lesen ročaj, močno zakrivljen, ki je bil zopet s kovino nakiten.

Še drug strašen stroj smo našli v desnem hlačnem žepu velikanovem, stroj, ki je

bil od zunaj pokrit z želvino kostjo, od znotraj pa je bil na videz iz železa. Zapazili smo, da si prerezuje velikana s tem strojem jedi, in pri tej priložnosti je bil še jedenkrat daljši, kot prej.

Po dolgem iskanju našli smo še tudi drugo reč, podobno velikanski ribičevi mreži, kjer je bilo shranjenih še več enakih srebrnih plošč, kakor smo jih bili že našli v desnem telovnikovem žepu.

Nekatere plošče bile so tudi neizmerno lepe in iz najžlahtnejše kovine, iz zlata, tako, da lahko trdimo, da je Hekinak degul najbogatejši mož celega kraljestva.

Okoli ledovja je imel privezано kožo kake velikanske kače, v njej je tičal ogromen meč, devet mož dolg, zraven je imel še privezано torbo, v kateri ima črni prah in tako debele svinčene kroglice, da smo je le s težavo mogli ganiti.“

Kralj posluša poročilo dō konca, potem pa se obrne k Guliverju, ki je stal blizo njega in pazno poslušal bralca, čeprav ga ni razumel, slutil je vendar o čemer je govorica. Kralj mu veli in z znamenji dopove,

naj rabi posamezne, pri njem najdene reči, da spozna njihov pomen, pred vsem pa, naj mu pokaže veliko železno cev.

Guliver hiti, da ustreže tako prijaznemu kralju, izvleče svoj samokres, ker tega je bil menil kralj, nabaše ga s smodnikom, pomeri potem orožje proti nebu in ustrelj. Nepopisljiv strah se polasti vseh prisotnih in tudi krog hiše stoječih Liliputancev, ko so zapazili šiniti blisk iz cevi, kateremu je sledil grom. Popadali so strahu na tla in mislili so, da se ruši nebo nad njimi. Še le črez precej časa se zavedó in strahu oddahnejo. Kralju jedinemu ni bilo videti strahu na obrazu. Hladnokrvno zapove slugom, naj shranijo dobro tako nevarno orodje. Sedaj še hoče videti uro, in ko mu jo Guliver podrži pred oči, vsklikne vladar začudenja.

Šum in ropot notri v uri, premikanje kazalcev, svitel okrov, vse to je neizmerno občudovalo njegovo veličastvo liliputansko. Tudi ostalo imetje jetnikovo je jako zanimalo majhnega vladarja, ki je bil končno zapovedal straži, da mu je znosi v grad in zaklene v trdne shrambe.

Peto poglavje.

Rešen.

Že se je napotil kralj nazaj v svojo palačo, ko se Guliver domisli, da je morda sedaj najugodnejši trenutek, prositi vladarja, da mu olajša njegov položaj. Vrže se torej na kolena in vzdigne proseč roke kvišku. Liliputanski vladar ga razume takoj, a naznači mu, da še mora nekaj časa potrpeti, potem naj ponovi prošnjo, sicer pa, da je z njegovim vedenjem popolnoma zadovoljen. Tedni minejo. Guliver se je naučil s pomočjo neutrudljivih svojih učiteljev toliko deželnemu jeziku, da se je v njem že pogovarjal za silo, in sedaj mu je napočila ura rešitve.

Nekega dne pride državni kancelar v spremstvu svojih tovarišev ministrov in mu naznani, da bo izpuščen iz ječe, če podpiše nastopno pogodbo, katero mu je prišel čitat.

Po teh besedah se vsede veliki mogočnik na široko in čita z močnim, slovesnim glasom :

„Premogočni vladar liliputanski, ki razveseljuje in tudi strahuje ves svet, katerega kraljestvo obsega nad štiri štirijaške milje in sega od jednega konca sveta do drugega, naš slavni kralj toraj, ki je mogočnejši mimo vseh ljudi, on, ki je prijazen liki spomlad in strog kot zima, on, veličastvo liliputansko, zahteva od gorskega velikana, da priseže na nastopne točke s sveto prisego, in sicer :

1. Ne sme zapustiti naše dežele brez dovoljenja.

2. Sme hoditi samo po stranskih potih in ne sme nikdar leči na travnike ali njive.

3. Mora paziti, da s svojimi nogami ne pomandra kakega podložnika, konjev ali vozov.

4. Mora se zavezati, da bo sēle vladarjeve hitro prenašal, kam so namenjeni.

5. Je dolžan, da brani o vojskinem času državo proti vsakojakim sovražnikom.

6. Kadar bo se zidalo kako kraljevo poslopje, kot vojašnice in gradovi, mora pomagati rokodelcem kot podajač.

7. Za vse to bo dobil dan na dan toliko jedi in pijače, kolikor se je potrebuje za nasičenje sedemnajststo in štiriindvajset môž.

Kancelar še je čital navedene točke jetniku, ko pride tudi njegovo veličastvo kralj sam, da bi videl, kako bo se Guliver vedel, ko bo svoboden.

Jetnik priseže takoj na pogodbo in bil je mahoma rešen vseh spon.

Sedaj se spusti Guliver na kolena, da bi se zahvalil kralju, ta pa mu veli vstati, in izreče na ljubeznjiv in dobrohoten način upanje, da se v prihodnje skaže kot zvest hlapec in koristen podložnik.

Guliver porabi prvi čas svoje prostosti, da si ogleda lepo prestolno mesto Mildendo. Da bi pa ne porušil s krili svoje suknje dimnikov in hišnih streh, sleče suknjo, potem začne svoj sprehod.

Vse hiše, nekatere so bile tudi na pet nadstropij, bile so polne ljudi.

Vsi so hoteli videti velikanskega gorskega moža, ki je tako mirnega srca in tako dobre nravi.

Guliver je cenil število prebivalcev nad pol milijona duš, in prepričal se je kmalu, kako bogastvo je v tej deželi, ki je imela biti sedaj tudi njegova domovina.

Glavno mesto Mildendo obzidano z zidom, dva čevlja visokim in pet palcev debelim, imelo je podobo četroogelnika.

Sredi mesta je bila kraljeva vladna palača, zavarovana z nasipi in jarki. Radoveden, kako ima liliputanski kralj svoje pohištvo, obrne se proti gradu, zidanem v ličnem slogu.

Vleže se na tla in pogleda skozi snažna okenca v notranjo palačo. Notri nastane na mah gibanje kakor v mravljišču; kraljiči in kraljičine so pritekli k oknom, celo kraljica sama se je vzdignila z divana ter podala tujcu roko, da jo je poljubil. Guliver pa, ganjen tolike prijaznosti in milosti, poljubil

je kraljici desnico tako močno, da je glasno zakričala in jo je moral prositi oprostjenja.

Že kakih štirinajst dni se je veselil Guliver zlate svobode ter se sprehajal na široko okolo, ko ga nekega dne, ravno ko se je hotel vleči malo k počitku, nenadoma obišče kraljev skrivni tajnik Redrezal. Guliver se nekaj prestraši, misleč, da se je morda pregrešil proti kaki točki in da ga pride menda opominjat, pa že prijazno prišlecevo lice ga prepriča, da ni nič hudega.

„Prišel sem,“ ogovori ga majhni, „da vam želim vso srečo in čestitam k vaši prostosti ter da se malo razgovoriva.“

Guliver se mu zahvali za toliko prijaznost, in tajnik mu jame s čudovito odkritosrčnostjo popisavati državin položaj.

„Tukaj imamo dve stranki,“ reče mu skrbipolnega obraza, „ki se imenujeta traneksani in slameksani. Oni nosijo visoke, zadnji pa nizke pete, in obe stranki trdita, da je njijina noša najpripravnejša za blagor domovine. Trameksanov je več mimo slameksanov; a zadnji se cenijo vender-le močnejši,

odkar se je tudi kralj odločil za nje, ker nosi visoke pete.

Še neke druge zdražbe mi je opomniti,“ nadaljuje tajnik. „Bila je od davnih vekov v nas Liliputancih šega, da smo kuhana jajca začeli luščiti pri debelem koncu. Našega kralja ded, nekaj svojeglav vladar, pa je pozabivši se nekega dne odprl jajce pri rtastem koncu, potem pa še velel, naj za naprej tudi vsi ostali podložniki delajo jednako.

Liliputanci so pa trdoglavneži. Sledila je ustaja za ustajo in pri jedni je izgubil celo vladar svoje življenje, ker se je pregrešil proti tej šegi.

Še sedaj ni vse mirno, dà, ravno včeraj je prišlo pismo od cesarja na Blefusku, sosednem otoku, v katerem terja jako odločno od našega kralja, naj prekliče ono postavo, ki skruni naše v alkoranu popisane šege, in naj zapove, da se jajca zopet morajo odpirati pri širokem koncu, če ne, prihrumel bo z vojsko nad deželo Liliputansko.“

„Ali so take postave pisane v alkoranu?“ praša Guliver, ko utihne Redrezal.

„Nikakor ne,“ odvrne ta, „tamo le stoji, da sme jesti in piti vsakteri, kakor je spodobno in najprilicneje.“

„Dobro,“ odgovori Guliver, „vidim, da išče cesar na Blefosku priložnost za prepir v tej ničevosti. Prosim, naznanite svojemu kralju, da sem pripravljen slednjo kapljico krvi žrtovati zanj.“

Tajnik se zahvali v kraljevem imeni in pohiti proti mestu, naznanit kralju Hekinakove namere. Ostavi torej Guliverja in se napoti proti kraljevemu gradu, oni pa se vleže na drugo stran ter zaspi brez skrbi na bližnjo bitvo.

Šesto poglavje.

Guliverjevi junaški čini.

Ne daleč od Liliputa je ležal prekrasen otok Blefusko. Le morska ožina kake pol ure široka in na sredi okoli šest čevljev globoka, ločila je obe kraljestvi, ki sta že od pradavnih časov živeli v večnih bojih in v sovraštvu.

Sedaj se pa tudi cesar blefuščanski ni menil šaliti, ampak gledé na nesložnost med Liliputanci blizo ležečo deželo napasti in podjarmiti.

V ta namen zbere v pristanu, ki je bil najbliže sosednemu kraljestvu, neštivilno brodovje, na katerem so po jamborih veselo plapolale zastave na nepopisljiv strah Lili-

putancem, ki so lahko zapazili od svojega primorja celo hosto sovražnih jadrenikov.

V jutro po razgovoru s skrivnim tajnikom je dospela iz Blefuska napoved vojske, in strah zaradi prihoda sovražnih ladij je bil nepopisen.

Komaj zazve Guliver o čem je govorica, že dá kralju naznaniti, da si upa on sam v menj ko dveh urah blefuščanske ladije pripeljati zaplenjene na Liliput.

Glavnega mesta se polasti velika razburjenost. Mladi in stari hité na obrežje, kjer se Guliver pripravlja na bližnji boj. Spletel si je namreč iz posameznih niti vrvico, ki je bila močna za kakih sto niti, da bi mogel na nji vleči sovražno brodovje za sabo.

Naposled je vse gotovo. Vrže suknjo na tla in korači v morje, ki je bilo s kraja tako plitvo, da mu je komaj pokrivalo noge. počasi pa je prihajalo globočje in naposled mu je segalo do pleč.

Ko pride do sredine morske ožine, jame plavati, dela pa tako velike valove, da začnó ladije v bližnjem pristanu plesati gor in dol.

Ko čuti zopet trda tla pod nogami, brede naprej in zapazi, kako skačejo sovražni mornarji silno prestrašeni z ladij v vodo, da se rešijo čim prej na suho.

Guliver najde brodovje prazno ter se podviza, da ladjine gobce pripné za svojo vrvico, kar pa ni bilo tako lahko, ker so ga Blefuščani z bližnjega obrežja obsipavali s pušicami. Ko to delo srečno dokonča, poskuša ladjice vleči za seboj, toda niso se premaknile, ker vsaka je bila močno zasidrana. Torej izvleče svoj nožič, poseže ž njim pod ladjice in prereže vrvice od sider.

Na ta način se mu posreči premakniti celo vrsto ladij in odbresti proti Liliputu.

Takrat pa zaide na tako globino, da mu sega voda do brade in na obrežju stoječi in opazovajoči Liliputanci ga ne morejo več razločno videti. Pač pa zapazijo kakih petdeset sovražnih ladij približavati se obrežju in mislé, da prihajajo iz bojnih ozirov, prestrašijo se silno.

„Hekinak je utonil, Blefuščani prihajajo!“ kričé mnogi ter se obrnejo bežé proti notranjemu otoku.

Nakrat pa pride ogromna velikanova oseba iz valovja na svitlo, in še le sedaj zapazijo, da vleče sovražno brodovje za seboj.

„Prihaja! Že je tu!“ kriče drug za drugim in celo kralj sam je začel drznemu junaku kričati v pozdrav.

„Živijo! slavni vladar liliputanski!“ vsklikne tudi Guliver in vzdigne desnico v pozdrav. Ko priveže trdno ladije, stopi ponosno se klanjaje pred njegovo kraljevo veličastvo.

Ta ga z laskavimi besedami zahvali za toliko junaštvo ter ga prosi, naj mu popiše, kako je reč izvedel tako srečno, kar Guliver tudi takoj stori.

Ko konča svoje poročilo, zre kralj nekaj časa zamišljen pred se, potem pa izpregovori blizo tako-le, gledaje velikega junaka s svitlimi očmi.

„Že dolgo časa sem prevdarjal, da bi pokoril kraljestvo Blefusko in si je podvrgel. Zapovem ti toraj, da se spraviš na pot ter mi pripelješ še ostale ladje preko morja in mi podjarmiš celi ostrov!“

„Vaše veličastvo,“ odgovori Guliver mirno a trdno, „z ravno kar opravljenim delom sem vam po mojih mislih povrnil nekaj vaših dobrih del, toda nikakor in nikdar ne bodem pomagal svobodnega, žlahtnega in junaškega naroda spravljati v tuj jarem. Jaz sam si štejem v čast, da sem sin velikega naroda, kateremu gre zlata svoboda na vse, in moji rojaki bi me proglasili za malopridneža, ko bi zvedeli, da sem pomagal ugonobit plemenit in hraber narod.“

Prvokrat pogleda kralj razjarjen velikana. Državni blagajnik Flimnap je pa govoril celo o hudodelstvu razžalitve vladarja in dvornik Lankon je mrmral nekaj o nehvaležnem požrešnežu. Le kraljeva sestra, lepa kraljičina Alana, zrla je z začudenjem proti blagočutnemu junaku navzgor; zdelo se je, kakor da le ona sama vé ceniti izvrstno srce in velikodušnost orjaškega gosta.

Na srečo se je ravnokar približala blefuščanska ladija obrežju, ki je obrnila naše pozornost nevoljnega kralja.

Bili so cesarjevi poslanci, ki so prišli

prosit miru, ob jednom pa so tudi želeli, kakor so sami naznanili nasproti jim hitečim liliputanskim svetovalcem, da bi jih peljali tudi pred slavnega gorskega orjaka.

Blefuščani niso bili večje postave mimo Liliputancev; tudi oni so bili tako gibčni in spretni pri vsakem kretanju, in zmanjkalo jim je besed zadostno zahvaliti junaške čine velikanove.

Priklonijo se trikrat pred Guliverjem in njihov načelnik ga ogovori s krepkim, jasnim glasom tako-le:

„Odkar stoji zemlja, ni hodil po nji nobeden, ki bi bil tako srčen in tako močan, kakor ste vi, blagi junak. Ob jednom imamo tudi pohvaliti vaše prijateljsko in človeško srce. Prav lahko bi bili razrušili cel Blefusko, ali pa pri zaplenitvi našega brodovja pomandrili vse naše mornarje, toda pustili ste jih brez ovire plavati na suho, zares redka, nenavadna blagosrčnost.

Naš vladar, mogočni gospod in cesar na Blefusku, gori poželjenja videti vas in sprijazniti se z vami. On vas po nas vabi prav uljudno, da ga obiščete in se v prija-

teljskem namenu bližate naši gostoljubni deželi, kakor ste jo ravnokar obiskali v sovražnem.“

Guliver sprva ne odgovori nič na ta odgovor; ozre se samo na kralja liliputanskega, ki mu z glavo prikima in mu tako dovoli govoriti, kar je itak moral že iz uljudnosti storiti. Še-le potem naznani Guliver, da bo ob priliki hvaležno uporabil toliko prijaznost blefuščanskega cesarja.

Potem se poslovijo od kralja in ministrov ter korači proti svojemu tempelju, da se odpočije od tolikega napora.

Kmaló se ga polasti trdno in močno spanje, iz katerega ga zbudi čuden, brenčeč šum v ušesih. Skoči na noge, pogleda krog sebe in spozna slednjič pri svojih nogah kraljičino Alano. Pripogne se k nji in ona mu šepetaje reče:

„Prišla sem te svariti, kajti Flimnap, Lemjak, Lankon in Balinov so sklenili tvojo pogubo in oblegujejo tako rekoč kralja, mojega brata, naj te obsodi na smrt.“

Jeza se polasti Guliverja, ki zakriči:

„Naj le pridejo nad mene, bojim se jih presneto malo!“

„Dobro vem to sama, junaški prijatelj moj,“ povzame Alana resna, a tudi nekaj razveseljena tolike srčnosti, ki se je kazala v tujčevih besedah. „A vendar te prosim, bodi pazljiv! Brani se pretrdemu spanju, pred vsem pa ne vzemi nobene pijače v usta, predno je nisi preiskal. Če zapaziš na dnu posode zelenkasti pesek ali usedlino, bodi preverjen, da so ti pomešali zdravila notri, katera te omamijo in te zgrudijo v trdno spanje.“

„Več tisočkratno se zahvaljujem vašemu veličastvu!“ vsklikne Guliver in poljubi kraljčini roko, na kar zardeči Alana tako močno, da si potegne pajčolan čez lice ter s tem skrije svojo zadrego.

„Varuj se pred vsemi drugimi Flimnapa,“ reče mu slednjič. „On je tvoj smrtni sovražnik. Mojemu bratu si sicer prirasel na srce, a tudi on se dá večkrat voditi po svojih svetovalcih.“

Guliver odvrne na to: „Jaz sicer ljubim vladarja in bi zanj šel v ogenj, toda

njegove želje, da naj uničim Blefusko, so tako moji vesti nasprotne, da jih nisem mogel spolniti.“

„Poskusila bodem vse,“ dé Alana, da se iz nova okrepi prijateljstvo, ki je vladalo prej med mojim bratom in med teboj. Do tistega časa pa te prosim, da ne storiš nikake sile moji domovini.“

Ko Guliver to kraljičini obeča, zapusti ona velikanov stan in odide domú v kraljevo palačo.

Ranocelnik pa je stal še dolgo časa zamišljen. Čudno se mu je zdelo vse obnašanje kraljičino. Ona, žlahtno rojena, skrbela je toliko zanj, bila je tako v strahu za njegovo osodo, kot bi bil on njeni sorodnik; tega ni mogel razumeti. Toda veselila ga je tolika sočutnost; veselilo ga je, da je v tujini našel srcé, ki je skrbi polno bilo zanj.

Sedmo poglavje.

Tajno posvetovanje.

Poslanci blefuščanskega kralja so se odpotili zopet proti domu, ker jim je liliputanski kralj gledé na to, da se Guliver ni hotel več pečati z vojno, dovolil pod lahkimi pogoji mir.

Vsled tega se vé se kraljevo in njegovih svetovalcev prijateljstvo do tujca ni povečalo, ampak razsrdili so se tako zlo vsi nad njim, da so kratko po odhodu Blefuščanov sklicali v kraljevi palači tajno sejo, v kateri so se pogovarjali, kako se ima v prihodnje postopati z gorskim velikanom.

Kralj otvori zborovanje in prvemu dovoli besedo državnemu zakladniku Flimnapu, Ta govori tako-le:

„Preteklo je skoraj šest mesecev, odkar živi Hekinak med nami; vsakteri vé, da sem predlagal že zdavnaj, naj bi to pošast umorili, ker ni mogoče, da bi tega požeruha hranili iz kraljeve blagajnice. Žalibože me tistokrat niste slušali, in sedaj še-le, ko nam je požrl več nad milijon na jedi in pijači, še-le sedaj ste se zmislili, da bi bilo dobro odstraniti ga.

To se zna, da tudi danes glasujem bolj kot kedaj, da se gorski mož vgonobi; na kak način, to je reč našega maršala Lemijoka, on naj jo predloži.“

Sedaj se dvigne Redrezal po konci in govori s prisrčnimi besedami za tujca. Govoril je med drugim:

„On sam je s svojim nezaslišanim činom primoral blefuščanskega cesarja k miru; stekel si je toraj neizrecno zaslugo za našo domovino. Potem pa še imamo tudi pogodbo ž njim glede njegove hrane in dokler ni prelomil te pogodbe, ne moremo ga soditi na ostrejši način.“

„Prelomil jo je!“ zakričé Lankon, Balinov, Limijok in Flimnap.

„To mi ni znano!“ odvrne Redrezal.

„Branil se je, še na dalje bojevati se proti našim sovražnikom!“ zavpije maršal.

„Tudi hoče obiskati cesarja blefuščanskega!“ dostavi Lankon.

„Pa sicer ne brez dovoljenja našega vladarja“ odvrne skrivni tajnik in pogleda kralja.

Ta pa zre temnega obličja svojega tajnika, in svetovalci, ki zapazijo to, zakričé.

„Redrezal je izdajalec, vrzite ga v temnico!“

Kralj migne svojemu tajniku, naj ostavi sejo, in močno užaljen, odide ven, sluteč propad svoje domovine.

Sedaj je bila vsa skupščina jednoglasna za velikanovo smrt.

Toda dolgo so se še posvetovali, kako bi jim bilo to storiti.

Predlagal je nekdo, naj se ponudi Hekinaku vspavalni popivek, da ga potem lahko ugonobe. Drugi je priporočal, da bi bilo bolje, če ga uklenejo iz nova v verige ter ga izstradajo, in k temu predlogu pri-

govarjal je tudi zdravniški minister, češ, da gorski mož ne bo mogel tako s svojim slabim duhom okužiti cele okolice, če bo shujšan ko smrt.

Po dolgem razgovarjanji zjedinili so se, da morejo velikana na videz pravično obsoditi na smrt s tem, da mu naštejejo posamezna hudodelstva, na kar dajo napisati nastopne točke na pergamen:

1.) Hekinak je bil nepokoren, ker se je branil prepeljati še ostale sovražne ladije iz Blefuska.

2.) Ni hotel pobiti sovražnikov z ničevnim izgovorom, da je to proti njegovi vesti.

3.) Mika ga tudi obiskati cesarjev dvor na Blefusku, kar mu je prepovedano po pogodbi in se ima smatrati za veleizdajstvo.

Navedene točke izročé pravosodnemu ministru, naj bi je predložil gorskemu možu in mu zapovedal, da se v teku štirindvajset ur opraviči pred sodiščem.

Minister se odpravi takoj iskat velikana in ga v kratkem najde zunaj mesta sedečega na majhnem holmcu gledajočega

na širno morje. Gorski mož vsprejme z veliko prijaznostjo in uljudnostjo visokega uradnika in žalost mu šine črez prej vedro lice, ko zasliši, česar ga dolžé, vender pa obeča, da bo se zagovarjal v kratkem. Ko pravosodni minister opravi svoj posel, odkoraka samozavestno proti mestu nazaj.

Guliver pretehtuje vse razmere sem in tje ter se nazadnje odloči, da stopi drugega jutra pred kralja ter se popolnoma opraviči.

S temi mislimi se vrne v svoje stanovanje nazaj, da si zapiše posamezne točke svojega odgovora in je uredi. Komaj začne pisati, vstopi že kraljičina Alana v njegov tempelj.

„Kaj pa delaš tukaj?“ praša ga.

Guliver ji razloži, kakó prepričevalno se misli opravičiti, ona pa mu odvrne žalostnega obraza:

„Ne bo ti pomagalo nič, ker tvoja smrt je sklenena. Kralj je grozno razjarjen. Dal je zapreti v temnico tvojega zvestega prijatelja Redrezala samo zato, ker te je bil zagovarjal. Vse to pomenja, da ti gre za glavo, ubogi moj Hekinak!“

Guliver skuša kraljičino tolažiti in ji zagotavlja, da v pol uri popolnoma lahko poruši celo glavno mesto in vniči tisoče svojih šovražnikov.

To pa še vse bolj vznemiri gospico. „Oj, jadna mi domovina!“ vzdahne vsa solzna kraljičina, „kaj te ima doleteti! Ne kamen ti ne ostane na kamenu, in tvoje livade bodo opustošene!“

Guliverja čudno omeči tolika ljubezen do domovine. Slednjič vsklikne: „Ne, kraljičina, nobenega Liliputanca se niti za las ne taknem, pobegnem rajši skrivoma od tod. Blefuščanski cesar me je povabil k sebi, obrnem se torej do njega.“

Kraljičina povesi žalostna lepo glavico ter molči. Očividno jo je mučila misel, da ostavi Guliver Liliputansko; toda slednjič, ko je spoznala, da ni druge rešitve, poda tujcu svojo ročico in izpregovori s trepetajočim glasom: „Bodi mi zdrav, prijatelj moj, najvišje bitje naj te spremlja in varuje. Alana bo se spominjala tebe dokler bo živa. Našla sem v tebi sorodno dušo. Moja najiskrenejša želja je, da bi se ti še kedaj v miru

vrnil sem k nam na Liliput, kjer bi preživel svoje dni kot prijatelj našega naroda.“

Te besede jako ganejo Guliverja; skoraj se mu milo stori, da mora ostaviti deželo. Dolgo zre za kraljičino, ki je odhitela proti domu dokler mu ne zgine izpred oči v prvi stranski ulici. Noben srečajočih ni slutil, da je ona ženska v priprosti obleki preoblečena kraljeva sestra; Guliver pa je pobral svoje malenkosti, katere je še imel ter se pripravil za beg.

Osmo poglavje.

Beg na Blefusko.

Guliver se obrne proti onemu kraju primorja, ki je bil najbližji kraljestvu Blefuščanskemu. Ko pride do morja, sleče se na pol, zloži svojo opravo na jedno zaplenjenih ladij in odbrede proti sosednemu otoku, v tem ko rivlje ladjico s svojimi rečmi pred seboj naprej.

Še le drugega dne dospe v glavni zaliv blefuščanski. Vest o njegovem prihodu se je raznesla že po celem otoku, in ko je izstopil na suho, pričakoval ga je že cesar s celim spremstvom blizo pristana, da ga vredno sprejme.

Razburjeno veselje zahrumi po celem

otoku; vsi hité skup, da si ogledajo neznanega velikana in mu izrazijo svoje začudenje in pohvalo. Posebno cesar se je brigal največ, da najde tujec vse všeč. Dal je izprazniti največjo palačo na celem otoku ter mu jo pripraviti za stanovanje; tudi mu je pošiljal obilo dobrih jedi in pijače.

Že čez nekaj dni udomači se Guliver popolnoma v novi deželi. Spoznal je, da so šege in navade bile skoraj popolnoma slične onim na Liliputu. Hudodelnike so kaznovali strogo, goljufe ostreje mimo tatov, ker po pravici so dejali, da se je tatov čuvati lahko, onih pa ne.

Posebno so cenili odgojo mladine, ki je imela biti končana že v najstarejšem letu. Plemenitaške otroke, dečke in dekleta, podučevali so skupaj o načelih poštenja, pravičnosti, ponižnosti, veronauka in ljubezni do domovine; skušali so, da se njihova zavednost o načelih poštenja razvija na blag način. Pred vsem pa niso dopuščali, da se otrokom pripovedujejo neumne pravljice o strahovih in o čarovnicah. Otroci priprostejših meščanov in uradnikov se niso učili to-

liko, toda tudi nje so pridno poučevali o krepostih in ljubezni do domovine. Pripovedovali so jim o junaških činih svojih pradedov in o krutih vojskah ter so je tako vspodbujali, da je posnemajo.

Guliver je živel že kake tri dni med Blefuščani, ko se sprehaja po morski obali, gledaje v daljino proti svoji domovini. Koprnenje po domovini in ljubezen do svoje žene Polonice mu je še bolj širila prsi, ko zagleda med pečinami, ki so štrlele z morja, krog Blefuska, neko črno reč, ki se je po valovih zibala gori in doli. Radovednost ga žene bliže, in zdajci spozna, da je to prekucnen čolnič na morju. Bog! kako mu je utripalo srce! Zagledati po tolikem času vsaj malo znamenje svoje domovine! Kako čudno je prihajalo našemu Guliverju, ki je moral životariti že toliko časa med tujimi nenavadnimi ljudmi. Bogu zahvaljevaje se vzdigne Guliver roke, sleče se ter se vrže v valove, da doseže tujo ladjico.

Po nepopisljivih mukah se mu to posreči. A kake težave je še le imel, da prekucne ladjico; trudi se več ur, a po neiz-

rekljivih mukah še le se mu posreči, da prevrne čoln. Najde tudi privezано veslo ter zavesla v glavni pristan blefuški, kjer priveže svoj čoln, v tem ko prihrumé majhni prebivalci skupaj, da vidijo novo čudo.

Prišel je tudi cesar, da si ogleda velikanski brod; rad mu je dovolil več stotin mornarskih tesarjev, ki so imeli popraviti mu ogromno ladijo.

Kdo se je veselil bolj nego Guliver. Dal je zasmoljevati in popravlјati čolnič dan in noč, ker nameraval je poskusiti na slabem brodu, da dospé bliže k svojim ljudem, svoji domovini.

Najvišje drevo je izbral za jambor, dal je sešiti deseterno platno za dvojna jadra in nanositi si živeža za celi mesec.

Šel je potem pred cesarja in ga prosil, da bi mu dovolil odhodek. Prav prijazno mu je dovolilo njegovo veličastvo vse to, in sicer za tretji dan.

Toda že drugega dne je nenadna novica vznemirjala našega Guliverja. Slišal je, da se je približavala jaderalka iz Liliputa, katero so spoznli po zastavah, da prinaša kra-

ljeve poslance. Črez malo časa pritisne omenjena ladija v glavnem pristanu h kraju.

V svečanem sprevedu korakajo poslanci proti cesarjevi palači, kjer jih tudi z jednako svečanostjo sprejmó, Guliver pa pričakuje nestrpno, kaj neki zahteva tuje poslanstvo.

Prvi govornik liliputanski izroči kralju lastnoročno pismo svojega vladarja, potem pa jame gladko in na široko razpravljati namen njihovega obiska. Pripoveduje celo dogodbo od prihoda gorskega moža pa do tje, od kar je ostavil njihov otok. Potem prečita pogodbo in omeni, da jo je velikan prelomil večkrat.

S čim jo je prelomil, zamolčal je, dobro vedé, da bi jo drugače Blefuščani preveč potegnili z velikanom.

Slednjič, ko govornik konča svojo zahtžo, zahteva od cesarja, naj ravna po postavah in izroči zločinca svojemu kumu, liliputanskemu kralju, da ga kaznuje po zasluženji.

Cesar odvrne častitljivo :

„Kar zahtevate, nemogoče je po vsem! Kdo naj spravi velikana črez širno morje do vas? In kaka ima biti kazen, ki jo je namenil moj kum liliputanski našemu velikanu?“

Govornik vseh poslancev odgovori:

„Naš vladar prosi cesarja blefuščanskega, naj dá iztakniti obe očesi zatožencu.“

„Ostra kazen!“ povzame cesar, „toda jaz jo dovolim, ako jo vi gospodi poslanci hočete izvršiti.“

Nepopisljiv strah se polasti Liliputancev, ko slišijo cesarjev odlok; branili so se imenovanega posla tako moško, da se cesar ni mogel vzdržati smehú.

Cesar je ogovori črez nekaj časa:

„Imam čast naznaniti gospodom poslanecem, da tudi nas v par dnevih zapusti gorski mož. Našel je ogromno ladijo, ki ga ponese v njegovo domovino. Želimo mu srečo na dober odhod. Njegov nepopisljiv glad bi danes ali jutri prouzročil lakoto v naših deželah. Bodimo veseli, da se ga iznebimo z lepa!“

S temi besedami odpravi cesar liliputanske poslance. Ti se vrnejo še rečenega dne domu, kjer so raznesli novo vest.

Vsi so se veselili, da se iznebi okolica tako nevarnega bitja, le ena oseba je žalovala, in to je bila kraljčina Alana. Ona je še zmiraj upala, da se povrne na Liliput. Od sedaj se ni udeležila nobene dvorne veselice več, žalovala je za Hekinakom.

Deveto poglavje.

Domohod.

Potem, ko si Guliver pripravi svoj čoln, pošlje mu še cesar petsto delavcev, ki bi mu naj naredili jadro.

Ti so sešili trinajststročno blefuščansko platno skupaj in naredili primerna jadra. Spletli so tudi dvajset do trideset navadnih vrvi v jedno, ki je imela služiti za zasidranje čolna.

Otočanski mesarji so mu še povrh pripeljali mesá, sto volov, tristo ovac, tudi so mu prignali 6 živih krav in šest molznih ovac, kakor tudi potrebno seno in žito za živali.

S tem previden, spusti se Guliver na pot. Prej pa še stopi pred cesarja, da mu izreče svojo ljubezen in hvaležnost.

Slovo je bilo jako ganljivo, ker je vladar v tem času po nekem popotniku, prišlem iz Liliputa zvedel, zakaj so velikana na sosednem ostrovu začeli mrzeti.

Slednjič še dovoli njegovo veličastvo, da se iz cesarske blagajnice izroči tujcu petdeset mošnjic zlata in cesarjeva podoba v naravni velikosti. Cel dvor je Guliverja spremljal do pristana.

Bilo je dne 24. listopada 1699. leta, ko dvigne Anglež med viharnim vriskanjem in pozdravljanjem otočanov svoje sidro, razpne jadra in odrine po širnem oceanu. Stoječ pri krmilu jim maha tudi on dolgo s klobukom v pozdrav, in dolgo časa vidi tudi cesarja na konjiču, ki je molel iz cele množice, kako mu je odmahoval s svetlo sabljico. Končno pa zgine vse v sinji megli, najprej Blefuščani, potem pa tudi obrežje in hribci prijaznega otoka.

Srčno jadra Guliver poln sladke nade kakih dvanajst ur proti zapadu, ko se dvigne

pred njegovimi očmi v daljini nov ostrov. Zatoraj zakrmari svoj čoln proti suhemu, pritisne h kraju in priveže čoln ob pečino.

Ker ne zapazi nikjer nobenega sledu živih stvari, misli, da je otok neobljuden in se toraj slobodno brez skrbi vleže k počitku. Poišče si gosto grmovje, kjer misli prenočiti, zlekne se po dolgem in zaspi. Kmalu se mu stisnejo oči in objamejo ga prijetne sanje. Sanjal je o svoji ženici in otroku, in to tako živo, da se mu je zdelo, da ne sanja, nego da je v resnici v svoji hiši. Videl in slišal je v sanjah, kako je pripovedovala njegova žena že menda stokrat sinčku o prvem morskem potovanju očetovem. Tistokrat namreč, ko se je peljal prvič proti turškim primorskim deželam. Videl je, kako se sinku svetijo oči. Pri omenjenem potovanju je doživel namreč čudno dogodbo. Ko je hodil nekega dne po carigrajski okolici, napadejo ga krvoločni Turki. Njegov spremljevalec, mornarski poročnik, branil se je bil in je turškemu vodju prestrelil roko, zato so ga tudi Turki takoj pobili, Guliverja pa so sovražniki odtirali

in ga zvezanega vrgli v temni kot turške kolibe, kjer je slišal stokanje ranjenega Turčina.

„Ubijte še onega gjavra! Zakolite mi nevernega psa!“ slišal je tistokrat Guliver kričati ranjenca, ki se je strašno razjaril vsled hude bolečine. Približalo se mu jih je več, očitvidno, da spolnijo ranjenčevo željo. V smrtnem strahu jim zakriči Guliver: „Pustite me, ozdravim vam vašega vodjo!“ Drug moslemin, ki je prišel z golo sabljo nad njega in se mu zaničevalno režal, zamahnil je ravnokar, da ga poseka, ko zasliši proseči glas vodje: „Pustite gjavra, naj tukaj le pred mojimi očmi pogíne.“

Oni hlapec poreže vezi Guliverjeve ter ga pahne v sosedno sobo, kjer mu Turčin ves peneč se zaružove nasproti: „V pekel s teboj, jadna pasja duša!“

„Rešim te lahko vseh bolečin,“ obrne se Guliver k besnečemu glavarju.

Turčin malo posluhne, pa reče: „Si-li menda jeden tistih frankovskih zdravnikov?“ Ko mu jetnik pritrdi, pristavi vodja: „Če me ozdraviš, pustim ti življenje in svobodo;

pazi pa, da me ne skvariš, sicer te dam živega zakopati!“

Guliver preišče rane na roki, in ker ima na srečo tudi ranocelniško orodje seboj v žepu, izvleče mu trščico zdrobljene kosti in reši tako Turčina v kratkem vseh bolečin.

Turek se je skazal tudi hvaležnega, ker spustil ga je v kratkem, povrh pa mu je še podaril tisuč pijastrov za trud.

Vse to je pripovedovala Polonica svojemu sinčku, in Guliverju se je zdelo, da ne sanja, ampak da je v krogu svoje družine doma. Prebude ga čudni glasovi in Guliver ravno premišlja, kako bo še le gledal njegov sinček in poslušal, kadar bo mu pripovedoval o čudnih dogodbah med Lili-putanci.

Bila je jako temna noč. Poslušaj torej pazljiveje — in res! spozna po glasu, da koraka blizo njega neštevilno majhnih ljudi, jednako liliputanskim vojakom. Previdno se sključi in skuša s svojimi očmi tmino prodreti. Slednjič se mu dozdeva, da se premikajo črne proge proti morju. Vedel je pre-dobro, kaj so pomenile; bile so namreč čete,

ki so se imele menda po morju kam prepeljati.

To pomeni bržkone kako vojsko, misli Guliver in se vleže zopet previdno. Zasliši peket konjskih kopit, in blizo njegove glave ustavita se dva jezdeca. Znabiti sta bila vodnika, ker sicer bi ne smela zapustiti vrste.

Guliver si že domišlja, da vse to velja njemu, da so ga menda zvečer prej otočani zapazili in sedaj so prišli, da ga vmorijo in mu uničijo ladijo. Še misli o tej reči, kar se mu zazdi, da je izrekel znano besedo jeden izmed jezdecev, ki sta se vstavila tik njegove glave in sta menda mislila, da je kaki hrib.

Ravnokar je jeden izgovoril ime „Alana“. „Videl sem jo pred dvemi leti, ko je napravil blefuščanski cesar vitežke borbe. Prišla je s svojim bratom tje in bila je prva lepotica obeh dvorov. Pred vsem pa jo povzdiguje njena olika nad ves njeni spol. Če bi le tudi ti mogel videti, kako krasne podobe zna slikati; zraven pa je tudi učena v godbi, kakor nobena visoka gospa v našem kraljestvu.“

„Tudi jaz sem slišal o tem,“ dé nago-
vorjenec.

To rekši, sune majhni jezdec svojemu konjiču ostroge v bok in zdrči naprej, prvi pa za njim.

Guliver si oddahne globoko, ko izgineta jezdeca; nestrpno pričakuje drugega dne in ko solnce zasije, ozre se previdno na vse strani. Vse je izginilo, le njegov čoln se je zibal v bližnjem pristanu, in skoraj se mu je dozdevalo, da je tudi druga prigodba bila le sanja. Zopet jo zavije s svojim čolnom v široko morje in jadra tudi drugega dne zmiraj proti večeru.

Bilo je že proti večeru, ko zapazi na južni strani črno piko na obzorju. Sprva misli, da je kaka posamezna klečeta, ki štrli iz morja, a v kratkem se prepriča, da ima pred seboj evropsko ladijo. Razločno je videl tri jambore z jadri, pozneje tudi zastave in počasi je prilezlo celo truplo kakor iz vode, ker se mu je ladija približavala. Kdo popiše veselje Guliverjevo, njegove hvalne molitve in radostne vriske? Kmalu se je vrgel veselja po dolgem v čoln, kmalu

je zopet skočil po konci in nestrpno meril daljino med ladjo in seboj.

Zapazili so ga pa tudi na jaderalki. V kratkem zasuknejo ladijo, spusté čoln v morje in čez kake pol ure je bil veselja pijan Guliver na krovu angleške jaderalke, ki se je nameravala okoli južnega konca Amerike vrniti v Evropo nazaj.

Ladjin kapiten Jan Ridel sprejme ga radostno in mu celo svojo kajuto ponudi za stanovanje. Toda niti on, niti noben drug mornar ni hotel verjeti o čudovitih dogodkih, katere je pripovedoval rešenec. Sedaj se spomni Guliver, da še ima živo živinico pri sebi, ker vtaknil je kravice in ovce v žep, predno je ostavil svoj čoln. Potegne je je na dan in vsi spoznajo, da govori istino in jim ne pripoveduje izmišljene pravljice.

Jan Ridel in njegovi častniki so poslušali sedaj radi noč in dan dogodbe nekdanjega ranocelnika. Škoda, da so živalice poginile in sicer vsled dolge morske vožnje, pred vsem pa zaradi zime, ki je vladala v južni Ameriki. Toda sestavili so zapisnik, v katerem je potrdilo vse ladjino moštvo,

da so še v južnem morju videli omenjeno živinico živo, ki je bila iz čudovitih otokov in potrdili so vsi, da je dogodba Guliverjeva popolnoma verjetna in resnična.

Bilo je dne 13. malega travna, ko je ladija priplula srečno po reki Temzi do Londona. Nekdanji ranocelnik je našel svojo obitelj zdravo in jako razveseljeno, ker se je vrnil tako hitro; niso ga pričakovali, kakor jim je pri odhodu obetal, kot še le čez leto dni.

Tudi imetek se mu je zboljšal izdatno. Umrli mu je namreč med tem stric, ki mu je zapustil graščino, katera je donašala šest sto dolarjev dobička na leto.

Preselil se je torej na svoje posestvo, kjer je preživel več časa v obližji svojih ljubih mirne srečne dni, dokler se mu ni v novo zbudilo veselje do potovanja, ki ga je gnalo še jedenkrat v južno morje.

Pri

JAN. GIONTINI-ju v Ljubljani

so na prodaj še nastopne knjige:

Spisi za narod in mladino.

(Z * označene knjige so primerne za šolarske knjižnice.)

Feldmaršal grof Radecki	20 kr.
Genovefa, sveta grofinja. — Mična in ganljiva pripovedka	16 „
Hildegarda, zveličana cesarica. — Sveta povest	20 „
Hirlanda, bretanjska vojvodina. — Po- dučna povest po Krištofu Šmidu . . .	20 „
Hitri računar z ozirom na sedanji de- denar po avstrijski veljavi in na novo mero in vago. — Trdo vezan	40 „
*Hladnig Ign.: Na valovih južnega morja. — Pravljica	14 „
*Hoffmann: Čas je zlato. — Podučna povest za mladost	36 „
*Hoffmann-Funtek: Kakó vzgaja usoda. — Povest (s štirimi jeklorezi)	40 „
— *Kar Bog stori, vse prav stori. — Povest (s štirimi jeklorezi)	40 „
— *Bog pomaga. — Povest (s štirimi jeklorezi)	40 „
Hopfen-Funtek: Kakó je izginil gozd. Povest	20 „

* <i>Hubad Fr.</i> : Pripovedke za mladino I. in II. zvezek à	24	kr.
— *Pripovedke za mladino, III. zv.	20	„
Ključec lažnjivi	20	„
* <i>Keller J. A. dr.</i> : Prst božji ali izgledi božjih kazni. I. in II. zvezek à	20	„
* <i>Kosi Ant.</i> : Šaljivi Jaka, zbirka najboljših kratkočasnic za slov. mladino. I. zvezek	24	„
* <i>Kredba-Podkrajšek</i> : Izdajalca domovine. — Povest, 1889	24	„
* <i>Leban Janko</i> : Šestdeset malih povesti za otroke	16	„
* <i>Malavašič Fr.</i> : Strije Tomova kočā ali življenje zamorcev v severni Ameriki. Trdo vezane	70	„
Mali Palček (s podobami)	12	„
Mali vseznalec ali zbirka lahko izpeljivih poskusov iz fizike, mehanike, aritmetike in glumarstva, smešnic, zastavic z navodom o punktiranji ali geomanciji, 1890	30	„
* <i>Najdenček</i> ali pravični se tudi živine usmili. — Povest	20	„
Naselnikova hči, cvetlica pustinje	20	„
* <i>Nedeljko Fr.</i> : Maksimilijan I. cesar mehiškanski	20	„
Nikolaj Zrinjski hrvaški junak	20	„
Pavliha nemški v slovenski obleki	20	„
* <i>Planinski J. P.</i> : Zbirka narodnih pripovedek za mladino. 2 zvezka à	20	„
Pod turškim jarmom. — Povest	20	„
* <i>Podkrajšek H.</i> : Car in tesar. Zgodovinska pripoved	20	„

— *Jaromil. — Češka národna pravljica	16 kr.
Poduk kako se dela žganje vsake baže 1 gld.	— ”
Razmere med staro in novo mero in vago ter novo metersko	10 ”
Répoštev. — Pravljica	20 ”
*Ribičev sin. — Pravljica	10 ”
Sanjske bukve. (S podobami)	15 ”
Sedem Švabov. (S podobami)	12 ”
<i>Tolstoj-Podravski</i> : Rodbinska sreča. Roman. 1889	40 ”
<i>Tkalec Ivan</i> : Tiun Lin, kitajski pomorski razbojnik. — Povest	20 ”
<i>Tomšić Ivan</i> : 150 barvanih podob za prvi pouk najvažnejših strupenih in pitomih rastlin. Cena trdo vezani knjigi 3 gld.	50 ”
— *Deset krajcarjev cesarja Jožefa. — Podučna povest	12 ”
— *Nazorni nauk za slov. mladost 3 gl.	50 ”
— *Voščilna knjižica ali vošilni listi	20 ”
Torbica jugoslovanske mladosti v 7 zvezkih à	5 ”
Trnjulčica. (S podobami)	12 ”
* <i>Urbanec Ivan</i> : Knez Črni Jurij. — Zgodovinska povest, 1889	20 ”
*Venček vezilnih daril ali vošilne pesmice	20 ”
Veseli otroci. — Knjižica s podobami	40 ”
Vjetnik na galeji. — Podučna povest	10 ”
Vrtomirov prstan. Ljudska pravljica	20 ”

820-3 (024.7)

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

0 551800

00000443340

